

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6C/33/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5417202758
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2018:5417202758.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín, sudkyňou JUDr. Janou Veselou, v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom v Bratislave, 29. Augusta č. 8-10, IČO: 30 807 484, adresa na doručovanie Sociálna poisťovňa, pobočka Dolný Kubín, Aleja Slobody 1878, proti žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Robotnícka 6, IČO: 36 868 299, o zaplatenie 7.473,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalovanému sumu 7.473,05 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 25.05.2017 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok za žalobu v sume 448,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobou, doručenou na tunajší súd dňa 18.07.2017, sa žalobkyňa domáhala, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 7.473,05 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 7.473,05 eur od 25.05.2017 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 16.02.2003 okolo 22,40 h viedol U., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom K. vlastné osobné motorové vozidlo zn. Škoda - Favorit 136L, EČ; O., keď pred obcou Rabča náhle prešiel do protismeru a narazil do oproti idúceho vozidla. Pri dopravnej nehode vodič a jeho spolujazdec R. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. na mieste nehody zraneniam podľahli. Uznesením Okresného úradu Justičnej polície FZ, Miestneho priemyslu, 029 01 Námestovo ČVS: OUJP-17/NO-2003 TO zo dňa 31.03.2003 bolo trestné stíhanie vo veci trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona zastavené, nakoľko po vyhodnotení všetkých, vo vyšetrovaní zistených okolností a skutočností bolo zistené, že predmetnú dopravnú nehodu zaviniel a súčasne sa predmetného trestného činu dopustil vodič U., ktorý svojim zraneniam na mieste nehody podľahol. Sociálnej poisťovni z dôvodu zavineného protiprávneho konania odporcu vznikla škoda tým, že manželke zosnulého R., R., bol vyplatený vdovský dôchodok za dobu od 11/2015 do 04/2017 vo výške 4.550,78 Eur a sirotský dôchodok na dieťa O., nar. XX.XX.XXXX za dobu od 11/2015 do 04/2017 vo výške 2.922,27 Eur. Spolu vo výške 7.473,05 Eur. Keďže škoda bola spôsobená v dôsledku dopravnej nehody, pri ktorej tretia osoba zomrela, mal navrhovateľ právo, aby poisťovateľ za ňu nahradil škodu spôsobenú Sociálnej poisťovni z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla). Za tretiu osobu náhradu škody v rámci poistenia

motorového vozidla má refundovať poisťovateľ - poisťovňa Komunálna poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group Bratislava, ktorá však zaslala Sociálnej poisťovni dňa 12.05.2017 stanovisko vo veci refundovania dávok vyplatených Sociálnou poisťovňou na základe poistných udalostí vzniknutých do 31.03.2007 s tým, že do účinnosti zákona NR SR č. 110/2007 Z. z., ktorý novelizoval zákon NR SR č. 381/2001 Z. z. a nadobudol účinnosť dňa 01.04.2007, mal poisťovateľ povinnosť uhradiť vyššie uvedené náklady len vo vzťahu k poškodenému, nie však vo vzťahu k Sociálnej poisťovni. Podľa vyjadrenia poisťovne predmetná novelizácia žiadnym spôsobom neriešila, ako sa uvedená zmena dotkne právnych vzťahov vzniknutých pred 01.04.2007. Týmto stanoviskom zo strany poisťovateľa sú zrejme zastavené dobrovoľné náhrady škody Sociálnej poisťovni v prípadoch, kedy udalosť na existenciu ktorej sa vyplácanie viaže nastala pred 01.04.2007. Takéto stanovisko žalovaný zaslal žalobcovi i napriek rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín zn. 5C/33/2016-64 zo dňa 17.06.2016 a rozsudku Krajského súdu v Žiline zn. 9Co/358/2016-129 zo dňa 26.01.2017, ktorými rozhodli, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 9.794,07 EUR za vyplatené dôchodkové dávky v období od 11/2013 do 10/2015 a žalovaná ju aj uhradila. Podľa § 238 zák. NR SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Keďže žalovaná odmieta dobrovoľne za tretiu osobu škodu nahradiť, Sociálna poisťovňa si náhradu škody v zmysle zákona o sociálnom poistení uplatňuje voči nej, nakoľko škoda bola spôsobená zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, ktorá pri dopravnej nehode zomrela. Výzva na náhradu škody vo výške 7.473,05 Eur bola žalovanej doručená dňa 09.05.2017.

3. Žalovaná k žalobe, ktorá jej bola doručená dňa 24.07.2017 (vrátane príloh) uviedla, že z obsahu doručenej žaloby nevyplýva, na základe akých kritérií žalobkyňa označila Okresný súd Dolný Kubín za miestne príslušný súd na prejednanie sporu. Žalovaná má za to, že Okresný súd Dolný Kubín nie je príslušným na prejednanie tohto sporu. Žalovaná má svoje sídlo v obvode Okresného súdu Bratislava I a nakoľko CSP neustanovuje inak, tento súd je jej miestne príslušným súdom na prejednanie sporu v prvej inštancii. Preto žalovaná vzniesla námietku príslušnosti a žiadala, aby bol spor postúpený príslušnému súdu, ktorým je Okresný súd Bratislava I. K veci samej žalovaná uviedla, že uplatnený nárok vyplývajúci zo žaloby neuznáva v celom rozsahu. Nárok uplatňovaný žalobou je potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej v čase, kedy došlo k dopravnej nehode, t. j. ku dňu 16.02.2003. Relevantnou právnou úpravou vzťahujúcou sa na základ tohto sporu je tá, ktorá vyplýva zo znenia ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoPZP“) účinného k 16.02.2003, pričom z jeho obsahu nepochybne vyplýva, že neupravovala povinnosť žalovanej zaplatiť škodu vzniknutú úhradou nákladov vyplatených dávok dôchodkového poistenia. Uvedenú povinnosť má žalovaná až od 01.11.2003, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 430/2003 Z. z., ktorým zákonodarcu žalovanej, ako poisťovateľovi, stanovil povinnosť nahradiť z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aj uplatnené a preukázané nároky na náhradu dávok dôchodkového poistenia. Táto povinnosť však bola žalovanej určená len vo vzťahu k poškodenému. Až následne, novelou ZoPZP, vykonanou zákonom č. 110/2007 Z. z. s účinnosťou od 01.04.2007, bola povinnosť žalovanej uhradiť tieto dávky upravená aj vo vzťahu k iným subjektom (medzi, ktoré bezpochyby možno zaradiť aj žalobkyňu). Touto novelou zavedená povinnosť žalovanej sa, ale vzťahovala len na zmluvné vzťahy vzniknuté od (01.04.2007) účinnosti zákona č. 110/2007, pretože retroaktivitu náš právny poriadok neumožňuje. Z dôvodu, že v čase vzniku dopravnej nehody zákonná povinnosť žalovanej, ako poisťovateľa, plniť za poškodeného nároky na náhradu dávok dôchodkového poistenia neexistovala, žalovaná nezaplatením žalobkyňou uplatneného nároku neporušila žiadnu právnu povinnosť a preto nie je splnený základný predpoklad pre priznanie nároku na náhradu škody, a preto namieta aj svoju pasívnu vecnú legitimáciu. Z odôvodnenia žaloby plynie, že žalobkyňa odvodzuje svoj nárok od udalosti, ktorá nastala dňa 16.02.2003, kedy v dôsledku dopravnej nehody (ďalej len „Relevantný čas“) podľahli zraneniam utrpeným pri dopravnej nehode vodič U. a jeho spolujazdec R., pričom v žalobe sa uvádza, že „uznesením Okresného úradu Justičnej polície PZ, Miestneho priemyslu, 029 01 Námestovo ČVS: OUJP-17/NO-2003 TO zo dňa 31.03.2003 bolo trestné stíhanie vo veci trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona zastavené, nakoľko po vyhodnotení všetkých, vo vyšetrovaní zistených okolností a skutočnosti bolo zistené, že predmetnú dopravnú nehodu zaviniť a súčasne sa predmetného trestného činu dopustil vodič U., ktorý svojím zraneniam na mieste nehody podľahol. Žalovaná nesúhlasí s tým názorom žalobkyne, že by z uznesenia OÚJP-17/NO TO zo dňa 31.03.2003 pripojeného k žalobe akokoľvek vyplývalo, že by trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu zistenia, že dopravnú nehodu

zavinil vodič U., naopak z predmetného uznesenia plynie, že trestné stíhanie bolo zastavené, pretože bolo neprípustné, nakoľko v tom čase platný a účinný Trestný poriadok neumožňoval vyšetrovateľovi policajného zboru trestné stíhanie začať a ani v ňom pokračovať, ak už bolo začaté. Žalobkyňa okrem iného odôvodnila nárok uplatňovaný žalobou aj tým, že z dôvodu zavinenej protiprávneho konania odporcu vznikla škoda tým, že manželke zosnulého R., R. bol vyplatený vdovský dôchodok za dobu od 11/2015 do 04/2017 vo výške 4.550,78 EUR a sirotsky dôchodok na dieťa O., nar. XX.XX.XXXX za dobu od 11/2015 do 04/2017 vo výške 2.922,27 EUR (uvedené finančné nároky po sčítaní predstavujú istinu uplatňovanú žalobou). Žalovaná obsah argumentácie považuje za nezrozumiteľný a zavádzajúci. Z jej znenia nemožno vyvodiť, koho za „odporcu“ žalobkyňa považuje, či samú žalovanú alebo pána U., ktorý podľahol zraneniam utrpým pri dopravnej nehode a v relevantnom čase bol v právnom vzťahu so žalovanou na základe uzatvorenej poisťovnej zmluvy s účinnosťou od 01.01.2003 (ďalej len „Poisťovní“). Žalovaná si nie je vedomá svojho zavinenej protiprávneho konania, spôsobenej tým, že R. a jej dcére (ďalej len „poškodené“) žalobkyňa vyplácala vdovský dôchodok a sirotsky dôchodok. Podľa názoru žalovanej vyplácala žalobkyňa poškodeným dôchodkové dávky najmä z toho dôvodu, že jej túto povinnosť ukladá priamo zákon 461/2003 o sociálnom poistení (ďalej len „Zákon o sociálnom poistení“) v znení neskorších predpisov, ak splnili podmienky na priznanie týchto dávok žalobkyňou a až po posúdení ich splnenia im priznala nárok na dôchodkové dávky, pričom žalovanej ako komerčnému poisťovateľovi zo ZoPZP povinnosť poskytovať dôchodkové dávky nikdy neukladal. Pokiaľ žalobkyňa označuje ako odporcu poisteného, tak žalovanej nie je zrejmé na základe čoho učinila záver o jeho vine a nemá vedomosť ani o existencii právoplatného rozhodnutia, ktorého výrokom by bol poistený uznaný za vinného zo zavinenej protiprávneho konania. Z uvedených dôvodov spochybnili relevanciu tvrdenia žalobkyne o zavinenej protiprávnom konaní ako poisteného, tak aj žalovanej. Ďalej v texte odôvodnenia žaloby sa uvádza : „... [keďže škoda bola spôsobená v dôsledku dopravnej nehody pri ktorej tretia osoba zomrela, mal navrhovateľ právo, aby poisťovateľ za ňu nahradil škodu sociálnej poisťovni z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla). Za tretiu osobu náhradu škody v rámci poistenia motorového vozidla má refundovať poisťovateľ - poisťovňa Komunálna poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group Bratislava. Žalobkyňa označením „navrhovateľ“ označuje seba, a preto sa stavia do právneho postavenia poškodeného. Žalobkyňa status poškodeného v zmysle ust. § 15 ods. 1 ZoPZP v spojení ust. § 2 písm. g) ZoPZP účinných v relevantnom čase nemala, nemohla mať, ani nemá, keďže prevádzkou motorového vozidla neutrpela žiadnu škodu. O škode vzniknutej žalobkyňou možno v zmysle ust. § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení hovoriť až momentom výplaty dávok poškodeným v dôsledku zavinenej protiprávneho konania tretích osôb (Poisťoveného), pričom žalobkyňa má voči týmto tretím osobám nárok na náhradu vzniknutej škody. Z uvedeného tak nepochybne plynie, že ak žalobkyňa nemá status poškodeného v zmysle ZoPZP, nemôže sa voči žalovanej ani domáhať plnenia nárokov za poisteného podľa ust. § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP v znení účinnom v relevantnom čase. Na podporenie prijateľnosti tohto záveru žalovaná poukázala aj na obsah ust. § 5 ods. 1 písm. h) ZoPZP v znení účinnom v relevantnom čase, z ktorého plynie, že žalovaná za poisteného nenahradí škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poisťovnou udalosťou. K príčinnej súvislosti potom dávame do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 32/2007 zo dňa 29.03.2007, v zmysle ktorého príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu, ...“ (mutatis mutandis napríklad : Rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 129/2008 zo dňa 30.07.2009, Rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 126/2009 zo dňa 30.06.2010, Rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo 89/2011 zo dňa 31.07.2012, Uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo 7/2013 zo dňa 23.04.2014). Napriek uvedenému, tým žiadnym spôsobom nebolo dotknuté právo žalobkyne domáhať sa voči poistenému právo na náhradu vyplatených dôchodkových dávok podľa ust. § 31 ZoSP, resp. od 01.04.2004 náhrady škody podľa ust. § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. V naznačených súvislostiach poznámenávajú, že žalovaná vystupuje aj v iných súdnych sporoch i keď aj v inom procesnom postavení (intervenient na strane žalovaného), ktoré iniciuje žalobkyňa. Pričom jedným z nich je aj súdny spor vedený pred Okresným súdom Lučenec. V tomto spore však, žalovaná vystupuje v procesnom postavení intervenienta na strane žalovaného (tretiu osobu v zmysle ust. § 238 ods. 1

Zákona o sociálnom poistení). Z dôvodu existencie poistného vzťahu založeného poistnou zmluvou pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla medzi žalovaným (tretou osobou) a intervenientom (v tomto spore vystupujúcou v procesnom postavení žalovanej), žalovaná do tohto konania vstúpila ako intervenient na strane tretej osoby, ktorú v ňom žalobkyňa žaluje o náhradu škody z titulu ňou vyplatených dávok poškodeným. Ako reakciu na vyjadrenie žalovanej, ktorá v predmetnom spore vedenom pred Okresným súdom Lučenec vystupuje ako intervenient zaslala žalobkyňa konajúcemu súdu listinu označenú ako „Vec: Vyjadrenie žalobcu“ datovanú dňa 17.01.2017, z ktorej plynie záver, že : „... [komerčná poisťovňa nie je vo vzťahu k Sociálnej poisťovni tretou osobou. Plnenie zmluvných povinností medzi komerčnou poisťovňou a žalovaným nie je predmetom konania o práve Sociálnej poisťovne na náhradu škody podľa § 238 zákona,...]. Záver plynúci z vyjadrenia žalobkyne len podporuje správnosť úsudku žalovanej o tom, že žalovaná nie je povinná, ani oprávnená poskytnúť plnenie, ktorého sa v tomto spore domáha a zároveň aj skutočnosť, že žalovaná nie je pasívne vecne legitimovaná. Zo žaloby okrem iného vyplýva, že si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanej aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania o výške 5% zo sumy 7.473,05 EUR od 25.05.2017 do zaplatenia, avšak neuvádza či ide o mesačné, štvrťročné alebo ročné úroky z omeškania čo pokladajú za neurčitý nárok. Žalovaná je tiež názoru, že uplatňovaný nárok, predstavujúci istinu (7.473,05 €), ak by bol oprávnený, tak by ho bolo možné charakterizovať ako právo na finančné plnenie verejnoprávneho charakteru nakoľko žalobkyňa je inštitúciou „sui generis, zriadená zákonom ako verejnoprávna inštitúcia, ktorá na základe zákona získava prostriedky na svoju činnosť z verejných zdrojov a následne ich na základe zákona prerozdeľuje. Žalobkyňa v žalobe oprávnenosť nároku na úroky z omeškania vôbec nezdôvodnila a ani žalovanej nie je známe z čoho odvodzuje uplatnenie nároku na ne. Žalovaná zastáva názor, že úroky z omeškania, ktoré sú ako právny inštitút upravené v kódexe súkromného práva, ktorým je zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších prepisov (ďalej len „OZ“), nie je žalobkyňa oprávnená od žalovanej požadovať, keďže je subjektom verejného práva a jej pôsobnosť upravuje zákon o sociálnom poistení, pričom v zákone o sociálnom poistení je vymedzený okruh sankčných oprávnení (penále, pokuta, úrok), ktoré je žalobkyňa oprávnená uplatňovať voči subjektom, ktorí porušili niektorú z povinností vyplývajúcich zo Zákona o sociálnom poistení. S poukazom na obsah ust. § 238 Zákona o sociálnom poistení možno konštatovať, že domnelý nárok žalobkyne na úroky z omeškania z neho nemožno vyvodiť a nemožno ho vyvodiť ani zo žiadneho iného ustanovenia Zákona o sociálnom poistení. Žalovaná je preto názoru, že pre oprávnené uplatňovanie úrokov z omeškania žalobkyňou by takáto úprava musela byť obsiahnutá priamo v texte zákone, ktorý upravuje, resp. upravoval jej činnosť (a postavenie). Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností žalovaná žiada žalobu zamietnuť.

4. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovanej uviedla, že v žalobe ako miestne príslušný súd určila Okresný súd Dolný Kubín z dôvodu, že v identickom prípade, čo sa týka primárneho vzniku škody a náhrady škody už žalovala žalovanú na Okresnom súde v Dolnom Kubíne (konanie 5C/33/2016) a žalovaná miestnu príslušnosť Okresného súdu Dolný Kubín nenamietala. V prípade, že žalovanou vznesená námietka miestnej príslušnosti súdu bude akceptovaná, navrhli v súlade s § 19 písm. b) Civilného sporového poriadku, aby vec bola postúpená Okresnému súdu v Námestove, nakoľko v jeho obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Svoj návrh odôvodnili aj hospodárnosťou v konaní, nakoľko všetky osoby, ktoré by mohli byť prípadne v konaní vypočuté majú trvalé bydlisko, resp. sídlo v územnom obvode okresných súdov v Dolnom Kubíne a v Námestove. Ku právnomu názoru žalovanej sa žalobca už dostatočne vyjadril v konaní 5C/33/2016. Do pozornosti súdu (na podporu ich právneho názoru, že náhradu škody je žalovaná povinná nahradiť za tretie osoby) priložili rozsudky Krajského súdu Trenčín zn. 19Co/441/2016-59 zo dňa 13.04.2017, Krajského súdu Košice zn. 9Co/434/2016, Krajského súdu Žilina zn. 9Co/358/2016-129 zo dňa 26.01.2017 a Okresného súdu v Humennom zn. 7C/113/2016-105 zo dňa 06.04.2017, kde tretia osoba už na základe výzvy žalobkyne na náhradu škody priamo žalovala poisťovateľa motorového vozidla a Všeobecné poistné podmienky pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovanej. Pokiaľ je známe, žiaden okresný ani krajský súd vo svojich rozsudkoch sa nestotožnil s právnym názorom žalovanej. Vyjadrenia žalovanej popierajú celý zmysel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (PZP). Zmyslom a cieľom zákona o PZP je najmä to, aby poisťovňa s ktorou mal poistený v čase dopravnej nehody platne uzatvorenú poistnú zmluvu plnila za neho všetky finančné plnenia, ktoré vznikli poškodeným v súvislosti s dopravnou nehodou, pričom plnenia, na ktorých preplatenie od poisťovateľa má poistený zákonný nárok sú výslovne uvedené v § 4 ods. 2 zákona o PZP, kde jednoznačne patria aj dávky dôchodkového poistenia. Povinnosť žalovanej uhradiť za poisteného náhradu škody vyplývala z ust. § 5 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. účinného do 31.10.2003, ako aj zo všeobecných zmluvných podmienok pre poistenie zodpovednosti za škodu

spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kde v čl. II bod 1 sa definuje rozsah poistenia a v Čl. III. písm. f) sú taxatívne definované výluky z poistenia, ktoré ustanovenia potvrdzujú, že zo strany žalovanej išlo o plnenie zákonných povinností a povinností dohodnutých v poistnej zmluve. S tvrdením žalovanej, že žalobkyňa nemá status poškodeného v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. žalobkyňa nesúhlasí, keďže v ust. § 2, písm. g) citovaného zákona sa uvádza, že na účely tohto zákona sa poškodeným rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona. Konštatujeme, že všetci dotknutí poisťovatelia motorových vozidiel, vrátane žalovanej, ak škoda bola spôsobená pri dopravnej nehode náhradu poskytnutých dávok z dôchodkového zabezpečenia žalobkyni plnili. Následné novely zákona č. 381/2001 Z. z. len precizovali právnu úpravu zodpovednosti poisťovateľov, t. j. bol len explicitne osobitným odsekom ustanovený rozsah poistenia zodpovednosti a okruh oprávnených subjektov - poškodených, ktorým je poisťovateľ povinný plniť za poisteného s odkazom na konkrétne právne predpisy. Žalobkyňa mala aj pred novelizáciou zákona č. 381/2001 Z. z. nárok na náhradu škody proti tretím osobám, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania (§ 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 31 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z. z.) a ako poškodená ho mohla uplatniť priamo proti žalovanej (§ 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.), čomu zodpovedá aj úprava v ust. § 5 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. účinného k 31.10.2003, podľa ktorého poisťovateľ (žalovaná) nahradí pri nesplnení podmienok v bode 1. a 2. (neboli splnené) za poisteného (U.) škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu vzniknutú uhradením dávok dôchodkového zabezpečenia poskytovaných z dôvodu usmrtenia, teda postavenie poškodeného žalobkyni priznáva zákon, keďže žalobkyňa vyplatila dôchodkové dávky. Hoci uznesením Okresného úradu justičnej polície PZ Námestovo ČVS: OUJP-17/NO-2003 zo dňa 31.03.2003 (ďalej len „uznesenie“) bolo podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona voči tretej osobe zastavené, pretože zomrela, ale relácia dopravnej nehody je riadne zdokumentovaná. V uznesení sa uvádza, že vodič (tretia osoba) prešiel do protismeru, kde pravou prednou časťou svojho vozidla narazil do oproti idúceho vozidla Škoda-Octávia EČ: V., ktoré viedol vodič P., bytom D.. Z tohto je zrejmé, že k porušeniu predpisov o cestnej premávke došlo zo strany tretej osoby. V texte žaloby chýba v písaní je uvedené ... z dôvodu zavineného protiprávneho konania odporcu vznikla žalobkyni škoda tým, že manželke zosnulého R. - R. bol vyplatený vdovský dôchodok k a sirotský dôchodok na dieťa O. - v texte má byť správne namiesto slova odporcu uvedené slovo tretej osoby. Slovom navrhovateľ sa rozumie žalobkyňa. K nároku z titulu uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5% uviedli, že ide o ročný úrok z omeškania a Sociálna poisťovňa, ako verejnoprávna inštitúcia, si ho uplatňuje v zmysle § 10 ods. 2 zákona NR SR č. 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií. Ak je dlžník v omeškani s plnením peňažného dlhu, je verejnoprávna inštitúcia povinná včas a riadne uplatniť a vymáhať aj príslušenstvo pohľadávky."

5. K podaniu žalobkyne žalovaná uviedla, že pokiaľ z podania žalobkyne má vyplývať, že ak námietka žalovanej bude akceptovaná, tak žalobkyňa navrhuje, aby bol spor postúpený Okresnému súdu Námestovo, tak s takýmto návrhom nesúhlasili, nakoľko žalobkyňa svoje právo zvoliť súd, na ktorom bude spor prejednaný už využila pri podaní žaloby, v dôsledku čoho sa sama vystavila riziku vzniesenia námietky miestnej príslušnosti žalovanou. Tým, že žalobkyňa zvolila ako miestne príslušný súd na základe jej zaužívaného postupu (z dôvodu, že v identickom prípade, už žalovala žalovanú na Okresnom súde Dolný Kubín), napríklad aj nezodpovedajúcemu kritériám určenia miestnej príslušnosti podľa príslušných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSPD, demonštruje jej právo iniciovať spor pred konkrétnym súdom, ktorý si sama zvolí, pričom toto jej právo je limitované využitím procesného práva vzniesť námietku miestnej príslušnosti zo strany žalovanej. Žalovaná teda disponuje oprávnením vzniesť námietku miestnej príslušnosti, ak má pochybnosť o tom, že žalobkyňa ju určila nesprávne, resp. nie podľa kritérií ustanovených v CSP, pričom ho využiť môže, ale aj nemusí. Žalovaná považuje, za irelevantný návrh, pre postúpenie sporu Okresnému súdu Námestovo, ktorému nemožno vyhovieť. Keďže, žalovaná bola presvedčená o nesprávne určenej miestnej príslušnosti súdu pre prejednanie tohto sporu, tak túto námietku vzniesla. Žalobkyňa mala v žalobe opísať rozhodujúce skutočnosti a nie nahradiť ich odkazom na označené dôkazy, a keď ich neopísala, nekonala tak v súlade s ust. § 132 ods. 2 CSP. Preto žalovaná so žalobkyňou nezdieľa presvedčenie o dostatočnosti jej vyjadrenia k právnomu názoru žalovanej, pri ktorom odkazuje na konanie 5C/33/2016, čo možno vyvodiť z jej konštatovania, a to aj vzhľadom k tomu, že tento spor je možno podobný, avšak nie rovnaký. Pokiaľ žalobkyňa k podaniu pripojila súdne rozhodnutia, týkajúce sa súdnych konaní, v ktorých rôzne regionálne pobočky žalobkyne žalujú komerčnú poisťovňu, tak spochybnili ich relevanciu pre toto konanie nakoľko skutkovo nejde o rovnaké konania ako v

tomto spore, v žiadnom z týchto rozhodnutí sa súdy dostatočne nevysporiadali s výkladom pojmu „poškodený“ v zmysle významu, akým ho chápe ZoPZP, ako aj tým prečo by žalobkyňa mala byť takýmto „poškodeným“. Navyše žalobkyňa na ne opäť len odkázala bez toho, aby úplne opísala rozhodujúce skutočnosti, ktoré má snahu podporiť súdnymi rozhodnutiami pripojenými k podaniu. Žalovaná nesúhlasí a popiera tvrdenie žalobkyne uvedené v podaní, v ktorom sa vyjadruje zmyslu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a zákona, ktorý ho upravuje. Nakoľko na rozdiel od tvrdenia žalobkyne zákonná úprava povinného zmluvného poistenia regulovaná zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinným k 16.02.2003, teda v relevantnom čase (ďalej len „ZoPZP“) neobsahovala v 44 ods. 2 ZoPZP úpravu nároku dávok dôchodkového poistenia, tak ako to v podaní tvrdí žalobkyňa. Žalobca v plnej miere preto zotrváva na svojej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k žalobe, ako aj v liste žalovanej zo dňa 12.05.2017, ktorý žalobkyňa predložila súdu spolu so žalobou ako jej prílohu. K nesúhlasu žalobkyne s tvrdením žalovanej, že žalobkyňa nemá status poškodeného, okrem tvrdení a právnej argumentácie žalovanej obsiahnutej vo vyjadrení k žalobe ako aj v liste žalovanej zo dňa 12.05.2017, žalovaná poukazuje na to, že: „Zákon č. 381/2001 Z. z. upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V prípade, že daný vzťah nebude upravený týmto osobitným právnym predpisom, subsidiárne sa na poistenie zodpovednosti vzťahujú osobitné právne predpisy, medzi inými aj Občiansky zákonník (§ 1 ods. 2 Zákona o PZP). Zákon o PZP vymedzuje pojem poškodeného, ktorým sa rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona. Pri určení koho považovať za poškodeného je nutné vychádzať z vymedzenia predpokladov všeobecnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb za škodu. Predpokladom vzniku zodpovednosti je 1/ porušenie právnej povinnosti, prípadne vznik určitej škodnej udalosti /pre vznik ktorej nie je predpoklad porušenie nejakej povinnosti v prípade objektívnej zodpovednosti), 2/vznik škody, 3/ existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti, prípadne určitej škodnej udalosti a vznikom škody. V prípade zákona o PZP sa poškodeným rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu. Teda vznik zodpovednosti je spájaný so škodovou udalosťou - prevádzkou motorového vozidla, ktorú zodpovednosť upravuje § 427 Občianskeho zákonníka a vznikom škody v príčinnej súvislosti s touto prevádzkou motorového vozidla, zásadný význam má otázka, v čom konkrétne spočíva škoda, za ktorú je náhrada žiadaná. Vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného a konkrétnou škodovou udalosťou sa zisťuje príčinná súvislosť. Vždy musí ísť o priamu (nie sprostredkovanú) príčinu. Ako už ustálila aj súdna prax, príčinnú súvislosť nemožno vyvodzovať z niečoho, čo samé je už následkom škodnej udalosti, za ktorú škodca zodpovedá. Príčinou vzniku škody môže byť len okolnosť, ktorá konkrétnu ujmu spôsobila. Poškodeným pre účely zákona o PZP v zmysle vyššie chápaného vzniku práva na náhradu škody voči osobe, ktorá je za túto škodu zodpovedná, tak môže byť len ten kto priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu. Berúc na zreteľ obsah argumentácie uvedenej vo vyjadrení, dopravná nehoda, ku ktorej došlo dňa 16.02.2003, v dôsledku ktorej prišiel o život vodič a jeho spolujazdec, bola len sprostredkovanou príčinou vzniku škody žalobkyne, ktorej ujma vznikla nie z dôvodu predmetnej škodnej udalosti, ale z dôvodu, že si pozostalé manželka a dcéra nebohého spolujazdca uplatnili nároky na dôchodkové dávky podľa zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnom poistení“). Žalobkyňa preto nie je poškodeným v zmysle pojmu poškodeného ako bol vymedzený v ust. § 2 písm. g) ZoPZP. Tomuto záveru podľa názoru žalovanej zodpovedá aj znenie ust. § 4 ods. 2 ZoPZP, Rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 7Co/585/2015 zo dňa 20.01.2016 z ktorého plynie, aké nároky za poisteného hradí žalovaná ako poisťovateľ poškodenému, in concreto nárok na náhradu škody, ktorá vznikla priamo v súvislosti so škodnou udalosťou, prevádzkou motorového vozidla. A z uvedeného nie je možné vyvodiť, že by sem spadala aj nárok na náhradu dôchodkových dávok. Z takéhoto systematického znenia právneho predpisu možno ustáliť, že subjekty, ktoré sú nositeľmi práva postihu, regresného nároku, ktorý nevznikol v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, ale majú charakter zvláštnej náhrady škody, nie sú subsumovateľné pod pojem poškodeného. A keďže za poškodeného v zmysle ZoPZP sa nepovažuje žalobkyňa ako subjekt, ktorý má voči poistenému regresný nárok, nevzťahuje sa na žalobkyňu ani ust. § 15 ods. 1 ZoPZP, t.j., že by žalobkyňa bola oprávnená uplatniť nárok na náhradu škody, priamo proti žalovanej ako poisťovateľovi. Žalovaná považuje za vhodné na tomto mieste poukázať na názor Krajského súdu v Žiline vyjadrený v odôvodnení Rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 7Co/585/2015 zo dňa 20.01.2016 „z ust. § 238 Zákona o sociálnom poistení je zrejmé, že zakotvuje možnosť uplatnenia regresných nárokov žalobkyňou v súdnom konaní na náhradu škody spôsobenej výplatom dávok voči tretej osobe, ktorá jej vznik spôsobila svojim zavineným protiprávnym konaním (ďalej len „Škodca“). Z čoho žalovaná vyvodzuje záver, že regresná náhrada, ktorá vyplýva z

ustanovenia § 238 Zákona o sociálnom poistení ako normy verejného práva, má odlišný charakter ako škoda, ktorá je spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktorej charakter je súkromnoprávny. Z vyššie označeného rozhodnutia Krajského súdu v Žiline nepochybne vyplýva aj odlišnosť prístupu k týmto inštitútom, keďže nárok žalobkyne je daný na posúdenie súdu. V označenom rozhodnutí Krajský súd v Žiline tiež uviedol, že úlohou regresnej náhrady škody je jednak výchova k zvyšovaniu zodpovednosti fyzických a právnických osôb za to, že sa budú správať tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu zdravia a telesnej nedotknuteľnosti a až v druhom rade ide aspoň o čiastočnú úhradu nákladov, ktoré vznikli tým, že bola niekomu spôsobená smrť; preto aj dôvodnosť tohto nároku je posudzovaná odlišne, prísnejšie. Ku konštatovaniu žalobkyne, že všetci dotknutí poisťovatelia vrátane žalovanej náhradu poskytnutých dávok plnili, žalovaná uvádza, že túto skutočnosť nevylučuje, avšak tvrdí, že ak sa tak dialo, resp. deje, tak ide o dobrovoľný prístup komerčných poisťovateľov, ktorý v relevantnom čase z úpravy ZoPZP nevyplýval. Žalovaná, tak činila spravidla vtedy, ak jej takýto záväzok vyplýval z uzavretej poistnej zmluvy, pričom sa v žiadnom prípade nejednalo o zákonom uloženú povinnosť. K časti podania, v ktorej sa žalobkyňa vyjadruje k právnej úprave zodpovednosť poisťovateľov sa žalovaná vyčerpávajúco vyjadrila už vo svojom liste zo dňa 12.05.2017, vo vyjadrení k žalobe. Pokiaľ žalobkyňa argumentuje s tým, že relácia dopravnej nehody je riadne zdokumentovaná a z opisu skutočností za ktorých malo dôjsť k porušeniu predpisov o cestnej premávke uvedených v uznesení OÚJP-17/NO TO zo dňa 31.03.2003 má byť preukázané, že k porušeniu predpisov o cestnej premávke došlo zo strany tretej osoby, tak žalovaná toto tvrdenie žalobkyne popiera a tvrdí, že o vine poisteného (U.) môže rozhodnúť len súd a nie žalobkyňa na základe toho, že sa jej táto skutočnosť možno z uznesenia OÚJP-17/NO TO zo dňa 31.03.2003, tak javí. Nakoľko, pán U. na následky utrpené pri dopravnej nehode umrel, nebolo objektívne možné voči jeho osobe viesť trestné konanie a teda nemohol v takom konaní ani uplatniť prostriedky na svoju obranu. Správnosť tvrdenia a presvedčenia žalobkyne, o dostatočnosti jej vyjadrenia k právnemu názoru žalovanej nepodporuje, ani to, ako sa v podaní vysporiadala s argumentáciou žalovanej. Žalovaná nemôže súhlasiť a preto aj naďalej popiera tvrdenie o dôvodnosti úroku z omeškania, ktorý uplatňuje žalobkyňa, ktorý podľa obsahu jej podania odvodzuje od ust. §1 0 ods. 2 zákona č. 176/2004 Z. z. o nakladaní o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 259/1993 Z. z. o Slovenskej lesníckej komore v znení zákona č. 464/2002 Z. z., v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o nakladaní s majetkom VI). Ak by žalovaná aj pripustila, že žalobkyňa uviedla od čoho tomto spore nárok na príslušenstvo v podobe úroku z omeškania odvodzuje, tak okrem tejto skutočnosti vôbec nezdôvodnila a nepreukázala, ako a kedy sa žalovaná mohla a mala žalovaná dostať do omeškania s plnením peňažného dlhu a okrem týchto skutočností je tento nárok závislý, od skutočnosti, či žalobkyňa má, resp. mala postavenie poškodeného v zmysle obsahu, ako tento pojem chápe ZoPZP. Žalobkyňa si uplatnila nárok, ktorý je predmetom tohto sporu u žalovanej podaním zo dňa 04.05.2017, s ktorým jej predložila aj potvrdenia o výške vyplatených dávok. Následne žalovaná listom zo dňa 12.05.2017, ktorý bol pripojený žalobkyňou k žalobe, oznámila svoje stanovisko k uplatnenému nároku. Žalovaná má za to, že pri likvidácii uplatneného nároku postupovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, preto na príslušenstvo žalobou uplatneného nároku predstavujúceho úrok z omeškania žalobkyne nárok nevznikol. Žalovaný má za to, že ako poisťovateľ splnil všetky povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ust. § 11 ods. 6 ZoPZP a poskytol žalobcovi aj poistné plnenie z titulu uplatneného a preukázaného nároku v súlade s ust. § 11 ods. 7 ZoPZP, preto mu žiadna povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania podľa ust. §11 ods. 6 ZoPZP, ktoré si tiež v žalobe uplatnil nevznikla. Žalovaný je preto názoru, že by sa mohol dostať do omeškania s poskytnutím poistného plnenia najskôr až vtedy, keď ho nevyplatí v lehote určenej súdom, po tom ako určitú výšku nároku prizná súd žalobcovi v právoplatnom rozsudku, k čomu doposiaľ ešte nedošlo.

6. Ako vyplýva z vyjadrenia žalovanej k žalobe, žalovaná v ňom vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu.

7. Podľa § 41 a § 42 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“) súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania. Ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

8. Súd konštatuje, že žalovaná uplatnila námietku miestnej nepríslušnosti včas (v rámci prvého procesného úkonu, ktorý jej ako žalovanej patril).

9. Pokiaľ ide o vyhodnotenie dôvodnosti námietky miestnej nepríslušnosti, súd už v tejto fáze konania riešil právnu povahu žalobou uplatňovaného nároku. Žalobkyňa žalobou uplatňovala nárok na náhradu škody podľa § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ktorá jej vznikla výplatou dôchodkových dávok, pričom podľa § 19 písm. b) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. V prípade zistenia, že žalobou uplatňovaný nárok je nárokom na náhradu škody, by tak bol, popri všeobecnom súde žalovanej (Okresný súd Bratislava I.), miestne príslušným aj tunajší súd, pretože skutočnosť zakladajúca právo na náhradu škody nastala v obvode tunajšieho súdu (dôchodkové dávky vyplatila pobočka žalobkyne so sídlom v Dolnom Kubíne).

10. Súd pritom dospel k záveru, že žalobou uplatňovaný nárok má povahu nároku na náhradu škody, nakoľko žalobkyňa uplatňuje žalovanú sumu z titulu dôchodkových dávok, ktoré vyplatila tretím osobám v súvislosti so zavineným protiprávnym konaním poistenca žalovanej, a to s poukazom na § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Toto ustanovenie pritom zakotvuje, že sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Z uvedeného je zrejmé, že predmetný zákon definuje nárok žalobkyne, ktorý jej vznikol výplatou dávok majúcej základ v zavinenom protiprávnom konaní tretej osoby, výslovne ako nárok na náhradu škody.

11. Vzhľadom na uvedené, súd námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, preto na ňu neprihliadol, spor prejednal a rozhodol.

12. K prejednaniu a rozhodnutiu sporu došlo na pojednávaní dňa 08.03.2018, ktoré súd vykonal v neprítomnosti žalovanej a jej právneho zástupcu, ktorý bol na pojednávanie riadne predvolaný, avšak žiadal, aby súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti.

13. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložili strany sporu, keď iné dôkazy navrhnuté neboli.

14. Vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení strán, bolo v konaní nesporným, že dňa 16.02.2003 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej utrpel smrteľné zranenie R., nar. XX.XX.XXXX a U., nar. XX.XX.XXXX. Táto skutočnosť vyplýva aj z uznesenia Okresného úradu justičnej polície PZ Námestovo zo dňa 31.03.2003 ČVS: OUJK-17/NO-2003 na č.l. 3 spisu.

15. Takisto bolo, v zmysle nesporných skutkových tvrdení, v konaní nesporným, že manželke zosnulého R., nar. XX.XX.XXXX - R. žalobkyňa vyplatila v období od 11/2015 do 4/2017 vdovský dôchodok 4.550,78 eur a jeho dcére O. sirotsky dôchodok 2.922,27 eur. Túto skutočnosť preukazujú aj potvrdenia o výške vyplatených dôchodkových dávok na č.l. 6 a 7 spisu.

16. Vzhľadom na nesporné skutkové tvrdenia v tomto smere tiež nebolo v konaní sporným, že žalovaná dávky uvedené v predchádzajúcom odseku odmietla refundovať, ktorú skutočnosť preukazuje aj list žalovanej zo dňa 12.05.2017 na č.l. 9 spisu.

17. Napokon nebolo sporné, že vyššie uvedený list žalovanej zo dňa 12.05.2017 bol reakciou na list žalobkyne zo 04.05.2017, ktorým žalovaná vyzvala na zaplatenie náhrady škody 7.473,05 eur, ktorá jej vznikla vyplatením dávok (vdovského a sirotského dôchodku) R. a O., a to v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Predmetný list žalobkyne sa nachádza na č.l. 5 spisu a doručka na č.l. 8 spisu preukazuje, že žalovaná tento list prevzala dňa 09.05.2017 a lehota na zaplatenie požadovanej náhrady škody jej uplynula dňa 24.05.2017.

18. V konaní bolo medzi stranami sporné, či z uznesenia Okresného úradu justičnej polície PZ Námestovo zo dňa 31.03.2003 ČVS: OUJK-17/NO-2003 vyplýva, že dopravnú nehodu zaviniel U., t.j. poistenec žalovanej.

19. K tomu súd uvádza, že dané ustanovenie vo svojej výrokovej časti obsahuje rozhodnutie o zastavení trestného stíhania pre jeho neprípustnosť, pričom odôvodnenie obsahuje záver, že predmetnú dopravnú nehodu zaviniel a súčasne sa predmetného trestného činu (ako vyplýva z úvodu uznesenia, ide o trestný

čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona) dopustil vodič U.. Nakoľko však podľa § 172 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 11 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom v danom čase, trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté, musí byť zastavené, proti tomu kto zomrel, vo veci napriek zisteniu, že došlo k spáchaniu trestného činu a kto ho spáchal, nemohlo byť rozhodnuté inak, než tak, že trestné stíhanie bolo zastavené. To však nič mení na tom, že v takomto prípade súd z predmetného uznesenia môže vychádzať, resp. naň prihladať (§ 194 ods. 2 CSP).

20. Súd potom uzaviera, že dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel R., nar. XX.XX.XXXX zaviniť poistenec žalovanej U..

21. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení účinnom od 01.01.1995 do 31.12.2003, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a z dôchodkového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

22. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 doteraz, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, s tým, že od 01.01.2008 dané ustanovenie obsahuje aj text „výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.“

23. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Zb., ktorý bol v účinnosti už v čase dopravnej nehody (16.02.2003), ktoré bolo od 01.01.2004 nahradené ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. možno ustáliť, že žalobkyni vzniklo právo na náhradu škody, ktorá jej vznikla vyplatením dávok, pričom toto právo jej vzniklo na základe zavineného protiprávneho konania, ktorého sa dopustil U.. Ako vyplýva z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 5C/33/2016-64 zo dňa 17.06.2016, ktorý žalobkyňa zmienila aj priložila k žalobe, ktorý sa týka totožných strán sporu v rovnakom procesnom postavení a obdobného skutkového základu (žalovanými boli nároky žalobkyne z titulu dôchodkových dávok vyplatených R. a NR. za obdobie 11/2013-10/2015), U. bol so žalovanou v poistnom vzťahu, pričom išlo o povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z.z. Súčasťou poistnej zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky žalovanej schválené úradom pre finančný trh dňa 16.10.2001, ktoré sa nachádzajú na č.l. 71 spisu. V ich článku III. pod písmenom f) je uvedená nasledovná výluka z poistenia: Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu vzniknutú uhradením nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového zabezpečenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtenia spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu, vodičovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola táto škoda spôsobená. Uvedený článok VOP obsahuje rovnaký text, ako ust. § 5 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2011 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2002.

24. Z citovaného zmluvného dojednania vyplýva, že žalovaná, pokiaľ nenastal prípad vyššie uvedenej výluky z poistenia, ako bolo tomu aj v tomto prípade (osoba zodpovedná za škodu sa zistila a nešlo o škodu vodiča motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola táto škoda spôsobená) mal zmluvnú povinnosť nahradiť za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu vzniknutú uhradením nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového zabezpečenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtenia spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

25. Za takéhoto stavu veci neobstojí obrana žalovanej, že nie je povinná žalobkyni plniť s ohľadom na to, že jej to neukladal zákon, nakoľko sa sama zmluvne zaviazala takéto nároky za svojho poistenca U. plniť. Takúto zmluvnú povinnosť by nemala len v prípade existencie už vyššie zmieňovanej výluky z poistenia, ktorá však v tomto prípade, ako už bolo konštatované, nenastala.

26. Aj v prípade neexistencie tejto jej zmluvnej povinnosti je súd toho názoru, že povinnosť žalovanej plniť žalobkyni žalovanú sumu má svoju oporu aj v zákone, a to v ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2002, podľa ktorého náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

27. Ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. (predtým ust. § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z.z.) jednoznačne nárok Sociálnej poisťovne vzniknutý vyplatením dávok vyplácaných v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby vymedzuje ako nárok na náhradu škody. Sociálna poisťovňa tak má postavenie poškodeného a je oprávnená uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo voči poisťovateľovi osoby, ktorá sa dopustila zavineného protiprávneho konania (U.), t.j. má právo uplatniť ho voči žalovanej. Obrana žalovanej, že v spore nie je pasívne vecne legitimovaná je nedôvodná.

28. Vzhľadom na uvedené závery, že žalovaná má povinnosť žalobkyni nahradiť žalovanú náhradu škody, pretože sa k tomu zmluvne zaviazala a takisto právo žalobkyne uplatniť tento nárok priamo voči žalovanej ako poisťovateľovi sa opiera o zákon (381/2001 Z.z.), súd žalobe na zaplatenie sumy 7.473,05 eur vyhovel v celom rozsahu, pretože žalobkyňa túto sumu vyplatila R. a O. X. titulom dôchodkových dávok za obdobie od 11/2015 do 04/2017, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná.

29. K sume 7.473,05 eur súd priznal aj žalobou požadovaný 5% úrok z omeškania ročne (to, že ide o ročný úrok, žalobkyňa doplnila v podaní zo dňa 21.09.2017 - č.l. 47 spisu) od 25.05.2017 až do zaplatenia. Žalovaná sa totiž so zaplatením tohto nároku, ktorý je nárokom na náhradu škody dostala do omeškania od 25.05.2017, pretože žalobkyňa ju preukázateľne vyzvala na jej zaplatenie v lehote, ktorá uplynula dňa 24.05.2017 (k tomu vid' odsek 15 tohto odôvodnenia). Súd sa ohľadne priznania úroku z omeškania nestotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobkyňa, aj keď je verejnoprávnou inštitúciou, má právo na občianskoprávny úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže tento je príslušenstvom pohľadávky na náhradu škody (§ 10 ods. 2 zákona č. 176/2004 Z.z.). Ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd aplikoval v spojení s § 563 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

30. Vzhľadom na výsledok konania právo na náhradu trov konania vzniklo v spore plne úspešnej žalobkyni a to s poukazom na § 255 ods. 1 CSP. Pretože žalobkyňa výslovne uviedla, že si právo na náhradu trov konania neuplatňuje, súd o trovách konania rozhodol tak, že právo na ich náhradu žalobkyni nepriznal.

31. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správny súdom.

32. Nakoľko súd žalobe žalobkyni vyhovel v celom rozsahu a táto je od poplatku oslobodená, vznikla povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu žalovanej, a to s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie. Súd preto týmto rozsudkom súčasne žalovanej uložil zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 448,- eur, keď aplikoval ust. § 7 ods. 1, § 7a uvedeného zákona v spojení s položkou 1 písm. a) I. časti sadzobníka súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona - zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien.